

Katedra bohemistiky PF UJEP

ROZDÍLOVÁ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY /část jazyková/

23. června 2023

Jméno a příjmení:

Aprobace:

Identifikační číslo:

Disciplína	Počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika a pravopis	
Jazyková část - celkem	

Celkové hodnocení: splněno nesplněno

STYLISTIKA

1. a) Do kterého funkčního stylu patří tento text?

b) Které slohové postupy se v textu dominantně uplatňují?

c) O který slohový útvar se jedná?
3. Který funkce plní následující prostředky vertikálního členění v textu?

a) tučné písmo

b) uvozovky
4. K následujícím slovům přiřaďte na základě jejich výskytu v textu adekvátní slohový příznak. Vybírejte přitom ze škály: výraz neutrální, knižní, hovorový, termín, nespisovný.

inaugurace
nohavice
vyšisovaný

SYNTAX

1. Určete větněčlenskou platnost podtržených slov.

- a) Po událostech s krátkými kalhotami už nejspíš neměl chut' ho oblékat.

VČ:

VČ:

VČ:

- b) Po inauguraci ho sem přinesl jednou použitý někdo z jeho lidí.

VČ:

VČ:

- c) Nápadně krátké nohavice tehdy poněkud narušovaly vážnost významného historického okamžiku.

VČ:

VČ:

2. Znázorněte stavbu následujícího souvětí náležitým plošným schématem, v kterém budou údaje o jednotlivých větách (způsob připojení, větněčlenská funkce, sémantický vztah).

Po inauguraci ho sem přinesl někdo z jeho lidí, neboť kalhoty se tu upravovaly, ale on ho pak už stejně nechtěl nosit, i přestože byl na šitý na míru, a dokonce mi řekl, ať si ho nechám nebo ať ho někomu dám.

MORFOLOGIE

1. Utvořte:

- a) přechodník přítomný činný pro maskul. sg.

slovesa *opatrovat*

- b) přechodník minulý činný pro neutrum pl.

slovesa *povytáhnout*

- c) imperativ pro 1. osobu pl. slovesa

přežít

2. Napište latinský terminologický ekvivalent pro:

- a) vid

- b) podmiňovací způsob

3. Uved'te:

a) přičestí trpné pro maskulinum sg.

infinitivu *upravovat*

b) 3. os. sg. oznam. zp. min. č. rodu čin.

slovesa *existovat*

4. Napište:

a) instr. pl. substantiva *inaugurace*

b) nom. pl. (mask. živ.) adjektiva *krátký*

c) gen. pl. substantiva *přehlídka*

LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. Vypište z textu:

a) antroponymum

b) chrématonymum

c) toponymum

d) zkratku

e) domácí substantivní kompozitum

f) apelativní sousloví

g) propriální sousloví

h) domácí nevlastní kompozitum

3. K následujícím slovům cizího původu z textu uveďte jejich **domácí jednoslovné synonymum**. Vycházejte přitom z jejich lexikálního významu v textu.

raritní

historický

PRAVOPIS

1. V následujících větách opravte všechny nenoremní jazykové jevy:

Když jsme nechávali našeho psa poprvé ostříhat strašně s sebou škubal a štěkal. Sešli jsme se v hospodě U Tří Králů s dvěma kolegyněmi s úřadu. S domácím mlýnkem si můžete umlýt obilí samy. Dárek pro Evu sme zabalili do barevnýho balícího papíru. Mezi mými nejoblíbenější houbami je hlíva ústříčná a píchavka obecná. Prosím tě Marku volal si do školy, aby jses omluvil kvůli nemoci? Unikátní bylinková *kůra* pro třídění očistu organismu Karlovy prospěla. Z Břeclavy se Novákovi přestěhovali do Volině v Jihočeském kraji. Javor babika, nebo též javor polní je strom, který sdomácněl téměř v celé Evropě s výjimkou skandinávského poloostrova. On umí anglicky lépe, než jsem si myslel. Nabil jsem dojmu, že naše návštěva Olgu nenadchla. O mě v jejich sporu nešlo, mě se vlastně vůbec netýkal. Všichni členové zprávní rady se schodly na nutnosti sjednat novou smlouvu. Vztahy mezi oběma znepřátelenými zeměmi jsou dnes křechčí, než kdykoli v minulosti. Malý polinéský atol Mururoa se stal symbolem arogance koloniální moci. V Pražské ulici s názvem Podvinný Mlýn sídlí známá arena Sparta. Tradice zpropitného se zřejmě zrodila v 17 - tém století v Anglii. Zbišek je větší, než Kamil.

Havlův inaugurační oblek objeven

Kateřina Svobodová

Lidové noviny objevily raritní oblek prezidenta Václava Havla, v němž vykonával během své první inaugurace 29. prosince 1989 vojenskou přehlídku na pražském Hradě. Nápadně krátké nohavice tehdy poněkud narušovaly vážnost významného historického okamžiku.

Na nepatřičnou délku kalhot Havel dostával dotazy v tuzemsku i v zahraničí v podstatě po celý zbytek života, odpovídal na ně nerad a vždy vysvětloval, že kalhoty nebyly krátké, nýbrž povytažené. Příběh s krátkými kalhotami přežil až do současnosti, nikoho by však nenapadlo, že stále existuje i samotný oblek. Vzácný kousek víc než tři desetiletí opatruje majitel pražského krejčovství Zdeněk Hartl.

Za vším bylo břicho

„Po inauguraci ho sem přinesl někdo z jeho lidí, kalhoty se tu upravovaly, ale on ho pak už stejně nechtěl nosit a řekl mi, ať si ho nechám nebo ať ho někomu dám.“ Nijak zvlášť se prý Václav Havel na oblek nezlobí, ale po událostech s krátkými kalhotami už nejspíš neměl chuť ho oblékat. Zdeněk Hartl ovšem upozorňuje, že prezidentské kalhoty nebyly špatně ušité. „Za vším stálo břicho pana prezidenta. Aby mu z něj nepadaly, někdo mu poradil šle, které kalhoty povytáhly výše, než bylo žádoucí,“ vypráví. A když povytáhne látky kapsičky, léty vyšívaný, přesto dobře čitelný nápis na štítku uvádí: HAVEL 89. K tomu jméno společnosti Oděvní služba Praha, krejčovství Adam a značka krejčího Kr.